

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Agenda Dioecesis Paderbornensis Rituali Romano accommodata

Hermann Werner <Paderborn, Bischof>

Paderbornæ, 1753

De ministro Baptismi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36023

DE SACRAMENTO BAPTISMI
RITE ADMINISTRANDO.

Sacrum Baptisma, quod inter alia legis novæ Sacramenta, à Christo Domino instituta primum tenet locum, cunctis ad salutem necessarium esse, ipsa veritas testatur, illis verbis: Joan. 3. **Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei.** Itaq; summa, ad illud opportunè, ritèq; administrandum, ac suscipiendum, diligentia adhibenda est.

Cum autem ad hoc Sacramentum conferendum, alia sint de Jure divino absolutè necessaria, ut materia, forma, Minister. Alia ad illius solemnitatem pertineant, ut ritus, ac ceremoniæ, quas ex Apostolica & antiquissimâ traditione acceptas, & approbatas, nisi necessitatis causa, omittere non licet; de iis aliqua præmonenda sunt, ut sacrum hoc ministerium ritè ac sanctè peragatur.

De materia Baptismi.

AC primùm intelligat Parochus, cum hujus Sacramenti materia sit aqua vera, ac naturalis, nullum alium liquorem ad id adhiberi posse.

Aqua vero solemnis Baptismi sit eo anno benedicta in Sabbatho S. Paschæ vel Pentecostes, quæ in fonte mundo nitida & pura diligenter conservetur; & hæc, quando nova benedicenda est, in Ecclesiæ, vel potius Baptisterii sacrarium effundatur.

Si Aqua benedicta tam imminuta sit, ut minus sufficere videatur, alia non benedicta admisceri potest, in minori tamen quantitate.

Si verò corrupta fuerit, aut effluerit, aut quovis modo defecerit, Parochus in Fontem benè mundatum ac nitidum recentem aquam infundat, eamq; ex formula infrâ præscripta benedicat.

Sed si aqua congelata sit, curetur, ut liquefiat.

De forma Baptismi.

Quoniam Baptismi forma his verbis expressa: **Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti,** omnino necessaria est; ideo eam nullo unquam modo licet mutare, sed eadem verba, uno eodemq; tempore, quo fit ablutio, pronuntianda sunt.

Latinus Presbyter Latina forma semper utatur.

Cumq; Baptismum iterare nullo modo liceat, si quis sub conditione, de qua infra, sit baptizandus, ea conditio explicanda est hoc modo: **Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris** &c. Hac tamen conditionalis forma non passim; nec leviter uti licet; sed prudenter, & ubi re diligenter pervestigata probabilis subest dubitatio, infantem non fuisse baptizatum.

Baptismus, licet fieri possit per infusionem aquæ, aut per immersionem, aut per aspersionem; primus tamen vel secundus modus, qui magis sunt in usu, pro Ecclesiarum consuetudine retineatur; ita tamen, ut trina ablutione caput baptizandi perfundatur, vel immergatur, per modum Crucis, uno & eodem tempore, quo verba proferuntur, & idem sit aquam adhibens, & verba pronuncians.

Ubi verò Baptismus fit per infusionem aquæ, cavendum est, ne aqua ex infantis capite in Baptisterium, sed, vel in Sacrarium prope Fontem ipsum exstructum defluat, aut in aliquo vase ad hunc usum parato recepta, in ipsius Baptisterii vel Ecclesiæ Sacrarium effundatur.

De ministro Baptismi.

Legitimus quidem minister Baptismi est Parochus, vel alius Sacerdos à Parocho, vel ab Ordinario loci delegatus; sed quoties infans aut adultus versatur in vitæ periculo, potest sine solemnitate à quocunque sive Clerico, sive Laico, etiam excommunicato, sive viro, sive fœmina, baptizari in qualibet lingua servata tamen materia, forma, & intentione Ecclesiæ.

Sed si adsit Sacerdos, is Diacono præferatur, Diaconus Subdiacono, Clericus Laico, vir fœminæ, nisi pudoris gratia deceat fœminam potius, quam virum baptizare infantem.

non omnino editum: vel nisi melius sciret forma & modum baptizandi. Quare curare debet Parochus, ut fideles, maximè obstetrices, rectum baptizandi ritum probe teneant & observent.

Pater aut mater propriam prolem baptizare non debet, præterquam in mortis periculo, quando alius non reperitur, qui baptizet, neq; tunc ullam contrahunt cognationem, quæ matrimonii usum impediatur.

De baptizandis Parvulis.

Opportunè Parochus hortetur, eos, ad quos ea cura pertinet, ut natos infantes sive baptizandos, sive baptizatos quamprimum fieri poterit, & quæ decet Christianam modestiam, sine pompæ vanitate deferant ad Ecclesiam, ne illis Sacramentum tantoperè necessarium nimium differatur, cum periculo salutis, & ut iis qui ex necessitate primum baptizati sunt, consuetæ cæremoniæ ritusq; suppleantur, omisâ formâ, & ablutione.

Nemo in utero matris clausus baptizari debet, sed si infans caput emiserit, & periculum mortis imminet, baptizetur in capite; nec postea, si vivus evaserit, erit iterum baptizandus. At si aliud membrum emiserit, quod vitalem motum indicet, in illo, si periculum impendeat, baptizetur, & tunc si natus vixerit, erit sub conditione baptizandus, ut supra dictum est: *Si non es baptizatus, ego &c.* Si verò ita baptizatus deinde prodierit mortuus, debet in loco sacro sepeliri.

Mater, si prægnans mortua fuerit, fœtus quamprimum cautè extrahatur, ac, si vivus fuerit, baptizetur, si fuerit mortuus & non potuerit baptizari, in loco sacro sepeliri non debet.

Expositi infantes, & inventi, si re diligenter investigata de eorum baptismo non constet, sub conditione baptizentur.

In Monstris vero baptizandis, si casus eveniat, magna Cautio adhibenda est: de quo, si opus fuerit, ordinarius loci, vel alii periti consulantur, nisi mortis periculum imminet. Monstrum, quod humanam speciem non præ se fert, baptizari non debet, de quo si dubium fuerit, baptizetur sub hac conditione: Si homo es, ego te baptizo, &c. Illud verò de quo dubium est, unane, an plures sint personæ, non baptizetur donec id discernatur. Discerni autem potest, si habeat unum vel plura capita: unum vel plura pectora: tunc enim totidem erunt corda & animæ, hominesq; distincti, & eo casu singuli seorsim sunt Baptizandi, unicuiq; dicendo, Ego te Baptizo in nomine &c. Si verò periculum mortis imminet, tempusq; non suppetat, ut singuli separatim baptizentur, poterit minister, singulorum capitibus aquam infundens omnes simul baptizare dicens.

Ego vos Baptizo in nomine Patris &c. Quam tamen formam in iis solum & in aliis similibus mortis periculis, ad plures simul baptizandos, & ubi tempus non patitur, ut singuli separatim baptizentur, aliàs nunquam, licet adhibere.

Quando vero non est certum in monstro esse duas personas, vel quia duo capita & duo pectora non habet benè distincta: tunc debet primum unus absolutè baptizari, & postea alter sub conditione. Si non es Baptizatus, ego te &c.

De Patrinis.

Parochus antequam ad Baptizandum accedat, ab iis, ad quos spectat, exquirat diligenter, quem vel quos susceptores elegerint, qui infantem de Sacro fonte suscipiant, nec plures, quam liceat, aut indignos, vel ineptos admittat.

Patrinus unus tantum, sive vir, sive mulier, vel ad summum unus & una adhibeantur, ex dect. Con. Trid. Sed simul non admittantur duo viri, vel duæ mulieres, neq; baptizandi Pater aut Mater.

Hos autem Patrinos saltem in ætate pubertatis ac Sacramento confirmationis confirmatos esse, maximè convenit.

Sciant præterea Parochi ad hoc munus admittendos non esse infideles aut Hæreticos, non publice excommunicatos aut interdictos, non publice criminosos aut infames, nec Parentes carnales suarum prolium. Nec præterea, qui sana mente non sunt, nec qui ignorant Rudimenta fidei, hæc enim Patrini spirituales Filios suos, quos de Baptismi fonte susceperint, ubi opus fuerit, opportunè docere tenentur.